

GUIA DIDÀCTICA

FITXA ARTÍSTICA

Direcció musical i interpretació: Barcelona Clarinet Players.

Manuel Martínez, clarinet.

Javier Vilaplana, requint i clarinet.

Martí Guasteví, corno di bassetto.

Alejandro Castillo, clarinet baix.

Direcció escènica: Sol Picó.

Durada: 50 minuts aprox.

Destinada: Cicle mitjà i cicle superior de primària.

PRESENTACIÓ DE L'AUDICIÓ

“El viatge de Till” és el concert educatiu creat per Barcelona Clarinet Players amb la finalitat d’apropar la música al públic d’una forma amena mitjançant l’ajuda d’un personatge molt especial, el Till.

Podreu escoltar les músiques de R.Strauss, G. Rossini, P.Iturralde, J.S.Bach, H.Mancini o J.L.Moraleda, entre d’altres; a més de poder gaudir de la varietat sonora que hi ha en el món dels clarinets i altres sorpreses que anireu descobrint al llarg de l’audició.

Aquest concert està inspirat en un dels nens més coneguts i estimats per la societat alemanya, Till Eulenspiegel, i l’hem escollit principalment per tres motius. El primer, per la naturalesa del personatge i les seves accions. El segon, musical, donat que R.Strauss en va fer una brillant pàgina orquestral amb una important presència del clarinet. I el tercer, perquè l’esperit “juganer” del Till retrata a la perfecció als BCP.

La idea central d'aquesta proposta és interpretar un seguit de músiques diferents que són presentades per Till a mesura que va viatjant arreu del món.

Així, Till anirà visitant diferents indrets al llarg del concert mostrant les diferències d'estils, de sonoritats i d'ambients. A més, interpretarem estructures musicals complexes -com ara la fuga- d'una forma amena i gràfica tot presentant un concert dinàmic per tal que l'audiència sigui àgil i interessant per l'oient.

D'aquesta manera, el jove Till mostrarà el seu gust musical per la fuga, les ganes de gresca amb el funky, les habilitats per ballar amb la samba, la seva estimació per la música popular, la seva destresa improvisant, o la seva curiositat per les noves tecnologies, entre altres habilitats.

TEASER DE L'ESPECTACLE

ESPECTACLE COMPLET

[CLIC AQUÍ PER VISUALITZAR AMBDÓS CONTINGUTS](#)

OBJECTIUS PEDAGÒGICS

BCP desitja desenvolupar un concert dinàmic, proper a un públic majoritari i amb una sensibilitat especial cap als més joves mitjançant la força de la música. Per a això, hem plantejat aquest concert amb una àmplia varietat de temes musicals que es poden treballar tant a casa com a l'escola.

Conscients que la pedagogia evoluciona cap al concepte d'interdisciplinarietat, proposem un espectacle que permeti treballar el següent:

- Gaudir de la música.

La representació es fonamenta en el leitmotiv que Richard Strauss va compondre per descriure a Till. Al llarg del concert anirem escoltant aquest motiu en diferents instruments. També s'escoltaran diferents estils de música diferenciats, com ara la fuga, l'obertura, el funky, el ragtime, la samba o la música popular, entre d'altres.

- Presentar la família dels clarinets.

En aquest espectacle es podran escoltar les diferents sonoritats de la família de clarinets, així com veure en directe les possibilitats sonores que poden desenvolupar aquests instruments.

- Potenciar la creativitat.

La interdisciplinarietat és un dels aspectes que els BCP tenim com a fita artística. D'aquesta manera, volem mostrar com és possible que la música, teatre, tecnologia i fins i tot dansa poden interactuar en un mateix espectacle i es puguin treballar a casa o a les escoles de manera conjunta o individual.

- Valorar la diversitat.

La forma en què representem el caràcter de Till és diversa. No és una sola persona, sinó que cada vegada està representat per un músic o un instrument diferent que queda perfectament identificat com a tal. El barret i el leitmotiv musical definiran Qui és Till.

OBJECTIUS D'APRENTATGE

- Conèixer les característiques bàsiques de la família dels clarinets i, per extensió, dels instruments de vent-fusta.
- Identificar les qualitats del so de cada un d'ells.
- Descobrir els diferents estils musicals.
- Fer als infants participants de la interpretació d'alguns dels temes de l'audició.
- Donar a conèixer repertori popular català.
- Escoltar amb silenci i interès un concert en directe.
- Gaudir de l'espectacle assimilant nous continguts.

METODOLOGIA

- Utilitzar elements visuals per a acompanyar l'escolta de la música.
- Utilitzar elements de la vida quotidiana (pastanagues) per mostrar el funcionament del clarinet.
- Incorporar elements de petita percussió per emfatitzar el concepte rítmic i captar l'atenció.
- Introduir les noves tecnologies a l'aula.
- Fer breus explicacions mitjançant històries i contes per a introduir les obres.
- Incorporar balls, moviments i petites danses per viure la música d'una forma més intensa.

RECURSOS DIDÀCTICS

- El quartet de clarinets com a grup de cambra: requint, clarinet soprano, corno di bassetto i clarinet baix.
- Les qualitats del so: altura, durada, intensitat i timbre.
- Aspectes de la composició musical: ritme, melodia, instrumentació, etc.

* Per preparar el concert us facilitem informació dels instruments i fitxes per poder treballar a la classe. Us deixem la llibertat de triar la més adequada depenent dels coneixements i l'edat del vostre alumnat.

LA FAMÍLIA DELS CLARINETS

Els clarinets són instruments aeròfons que pertanyen a la família del vent fusta. Aquests instruments produeixen el so a partir de la vibració d'una llengüeta mitjançant la columna d'aire.

El cos dels instruments actua de caixa de ressonància, variant l'altura dels sons amb un mecanisme de forats i claus que s'accionen amb els dits. L'aire s'introdueix bufant a través del bec. La grandària de l'embocadura depèn del seu instrument.

Clarinet requint: és el més petit i agut de la família.

Clarinet soprano: té la mateixa estructura que el requint però és més allargat i, per tant, és una mica més greu. Es tracta de l'instrument més popular de la família.

Corno di bassetto: presenta una variació significant de l'estructura i timbre. És apreciable a simple vista la diferència del tudell i la campana. És l'instrument menys comú de la família.

Clarinet baix: el més gran i de sons més greus de la família. La seva estructura és semblant a la del corno di bassetto, presentant una variació tant en la grandària com en el tudell.

REPERTORI DEL CONCERT

Fes clic [aquí](#) i escolta tot el repertori d'aquest espectacle.

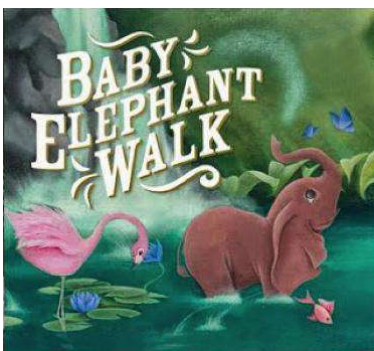
A continuació, trobareu la descripció de cada obra.

1 - Presentació de Till

El concert comença amb la presentació de Till a la seva Alemanya natal. L'inici del poema simfònic de R. Strauss (1864-1949) ens serveix per recrear el caràcter juganer del nen.

2 - Baby Elephant walk (arr. BCP) - Henry Mancini (1924-1994)

Obra escrita pel compositor Henry Mancini per al llançament en 1962 de la pel·lícula *Hatari*. Amb aquesta divertida peça presentem l'instrument més petit de la família, el requint.

3 - Little Rhapsody in blue (arr. BCP) - George Gershwin (1898-1937)

El clarinet soprano, el més comú de la família, el presentem amb aquesta obra del compositor Nord-americà George Gershwin. Peça per a piano sol i banda de jazz, escrita en 1924. En ella es combinen elements de la música clàssica amb efectes del jazz com el glissando, amb el qual comença l'obra.

4 - Ària "Papageno, el que estima els ocells" (arr. BCP) - W. A. Mozart (1756-1791)

Mozart va fer servir aquesta animosa música per caracteritzar a un dels personatges més còmics, divertits i estimats de les seves òperes, el Papageno. Així presentarem el corno di bassetto, l'instrument predilecte d'aquest gran compositor.

5 - Prelude e danza (fragment) - Iris Szeghy (1956)

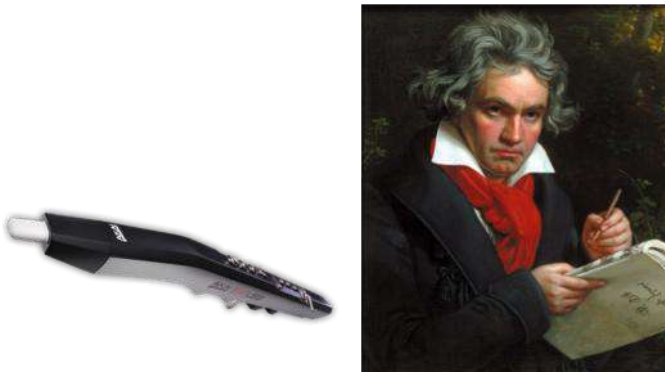
El clarinet baix interpreta una dansa de la compositora eslovaca Iris Szeghy on pren rellevància un obstinat rítmic, que utilitza notes greus de l'instrument, i dialoga amb si mateix amb altres motius més aguts.

6 - Fuga en sol menor BWV 542 (arr. BCP) - J. S. Bach (1685 – 1750)

Presentem la complexitat de la forma musical Fuga d'una manera original i visual. Les llums de colors marcaran les entrades de les diferents veus.

7 - Minuet del Septet op.20 (arr. BCP) - L. van Beethoven (1770 – 1827)

Tots reconeixeran la genial melodia del "Septimino" de Beethoven, encara que la farem sonar amb l'EWI, un clarinet elèctric!

8 - Marxa del Till (arr. BCP) – R. Strauss (1864 – 1949)

Amb l'alegre marxa de R. Strauss, Till començarà un viatge que promet estar ple d'aventures!

9 – “La italiana en Alger” (arr. BCP) – G. Rossini (17792 – 1868)

Till arriba a Itàlia! És la primera parada del seu viatge i escoltarà una obertura, “La italiana in Algeri”, de G. Rossini, un dels compositors més coneguts d'aquest país. Les burletes de Till seran contínues!

10 – Escarment i marxa de Till (arr. BCP) - R. Strauss (1864 – 1949)

La marxa, en aquest cas, és forçada donat que els italians s'han molestat amb el Till per les burletes i, després d'un moment tens, ho arregla tot disculpant-se i continuant el seu viatge.

11 - Funky (Suite Hellénique) – P.Iturralde (1929 - 2020)

Del mestre Pedro Iturralde interpretem el funky de la seva obra “Suite Hellénique”, composició basada en una melodia folklòrica grega, amb influències del món del jazz i en una versió per clarinets dedicada als BCP. És l’arribada a Grècia!

12 - Samba - Joan Lluís Moraleda (1943)

Del compositor Joan Lluís Moraleda (1943) interpretem “Samba”, moviment d'una suite dedicada als BCP i que ens permet presentar un país ric en músiques i ritmes. El Till és a Brasil!

13 - El gegant del pi (arr. BCP) - Tradicional catalana

Després de tanta disbauxa i ball, el Till segueix viatjant fins a arribar a Catalunya! De visita pel camp, toparà amb un gegant ben conegut per tots que li ensenyarà una sorpresa increïble... les “claripastanagues”!

14 - Tribute to Duke Ellington – Albert Gumí (1965)

Les ganes d'aventures no paren pel nostre estimat Till, qui pujarà finalment a un tren especial. L'homenatge a Duke Ellington que Albert Gumí va escriure –inspirant en *Take the "A" Train*- ens servirà per concloure el concert.

15 - El viatge de Till- BCP

Els Barcelona Clarinet Players hem compost una cançó expressament pel concert en la que volem que el públic canti amb nosaltres.

16 - Bon dia (arr. BCP) – Els Pets

Acomiadem el concert amb aquesta coneguda cançó que cantarem i tocarem tots plegats.

FITXES I ACTIVITATS PER TREBALLAR L'AUDICIÓ

A continuació, facilitem algunes fitxes que es poden treballar abans i després de l'audició. Deixem llibertat al professor per triar la fitxa més adient pel seu grup.

Treballar amb suport gràfic els diferents clarinets ajudarà a familiaritzar-se amb les parts més importants: embocadura, cos, campana, forats, claus, etc.

És recomanable que l'alumnat pugui escoltar les obres prèviament al concert per tal d'estar familiaritzats amb la música i poder gaudir més intensament de l'espectacle.

Després del concert podeu preguntar quin instrument els hi ha agradat més, o quin han trobat més estrany, etc.

1) ESCRIU ELS DIFERENTS INSTRUMENTS DE LA FAMÍLIA DEL CLARINET:

--	--

--	--

2) EL TILL I LES DIFERENTS MÚSIQUES DEL MÓN.

En aquesta audició, Till balla amb músiques de diferents països.

Podries anomenar-ne almenys tres?

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____

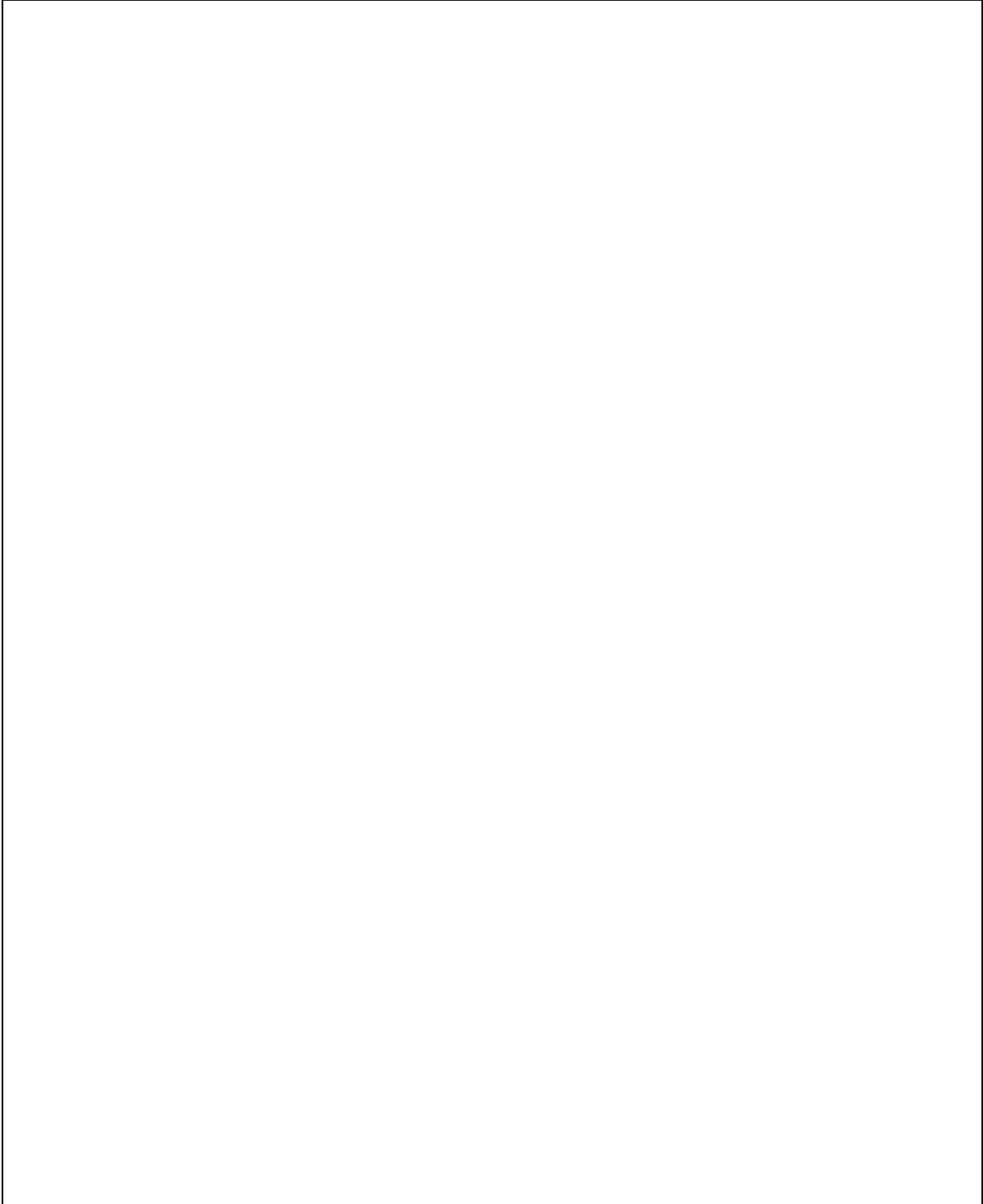

3) INVESTIGUEU QUI ERA TILL.

Till és un nen molt popular a Alemanya.

Investigueu qui era Till i després imagineu que sou ell.

Escriviu la vostra pròpia aventura:

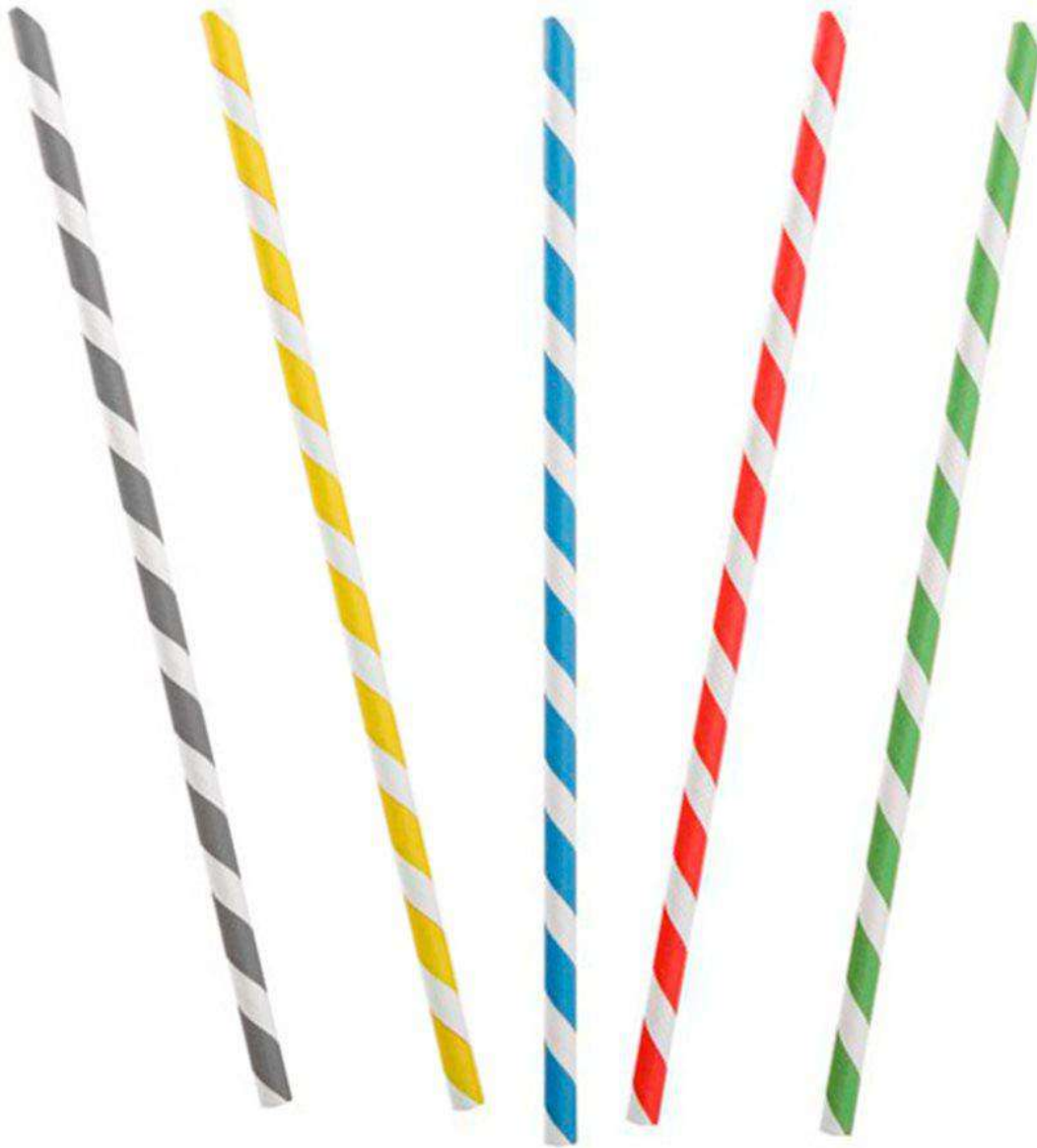

4) CONSTRUÏU EL VOSTRE PROPI INSTRUMENT MUSICAL.

Si observeu, els clarinets són tubs amb forats.

Aleshores, sols caldrà tenir un tub foradat (com una palleta), bufar per algun lloc que vibri i ja ho tindreu!

Per aquesta activitat consulteu abans amb els BCP.

5) MONTA EL TEU CLARINET:

Els alumnes el poden acolorir, després retallar i muntar les diferents parts. Es proposa tractar cada part del clarinet com el cos humà.

Campana: els peus.

Cos inferior: les cames.

Cos superior: el tronc.

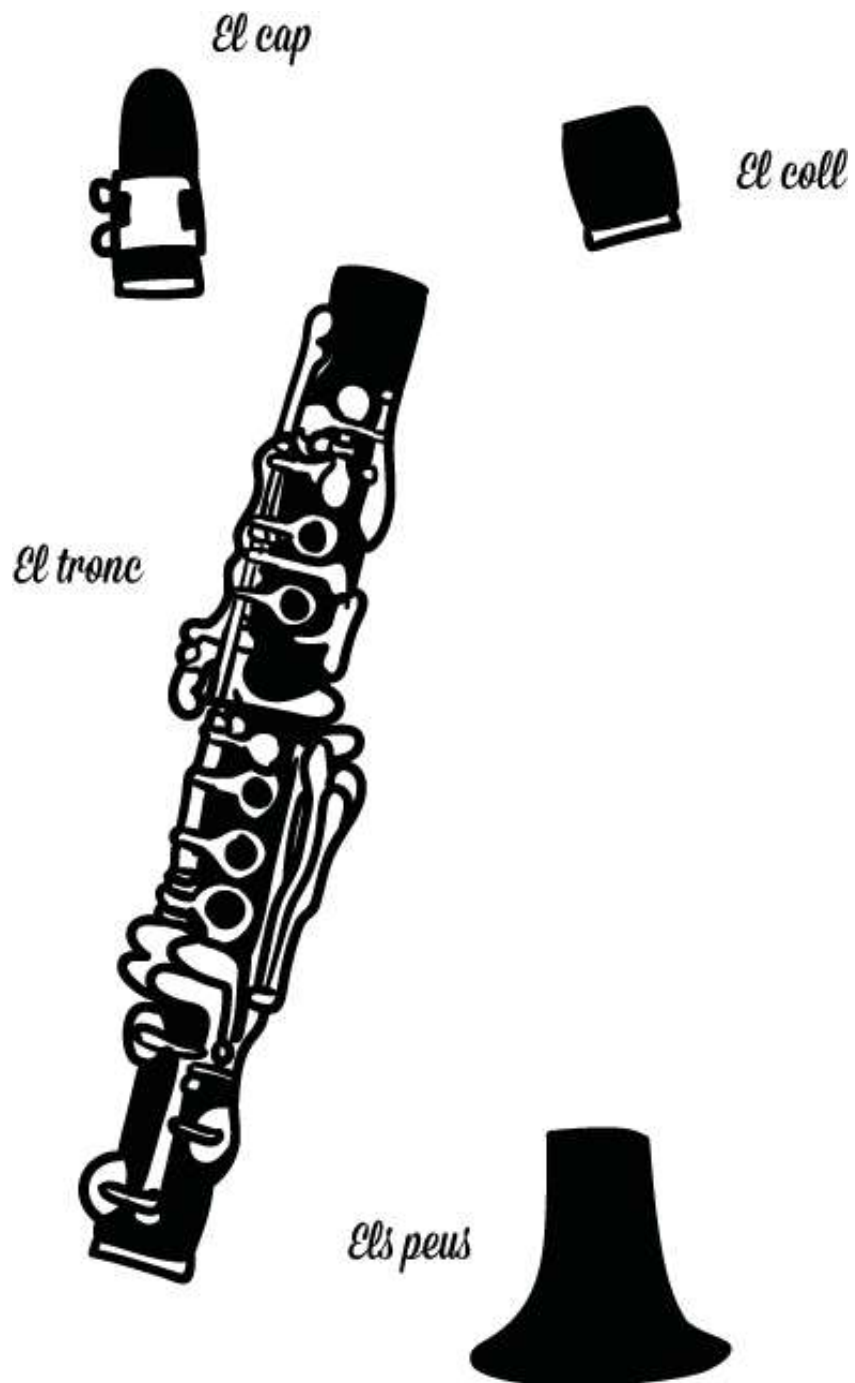
Barrilet o tudell: el coll.

Boquilla o bec: el cap.

Proposta d'activitat a classe: es distribueix la classe en 4 grups i cada grup dibuixa el seu instrument. Durant l'audició de la fuga, hauran d'aixecar-se cada cop que el seu instrument toqui la melodia principal i ensenyar l'instrument que ha dibuixat.

5.1) Requint.

5.2) Clarinet Soprano.

El cap

El coll

El tronc

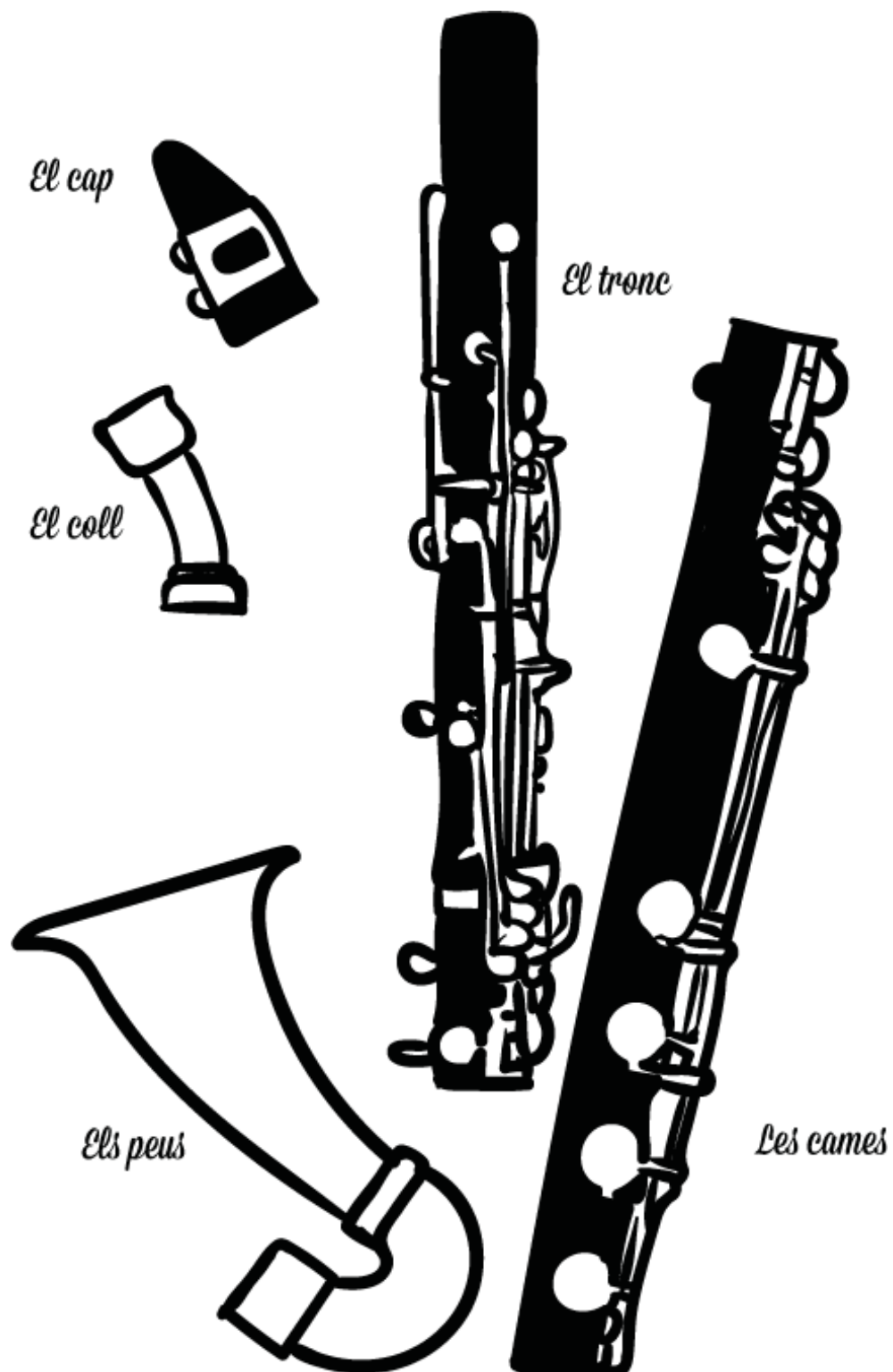

Les cames

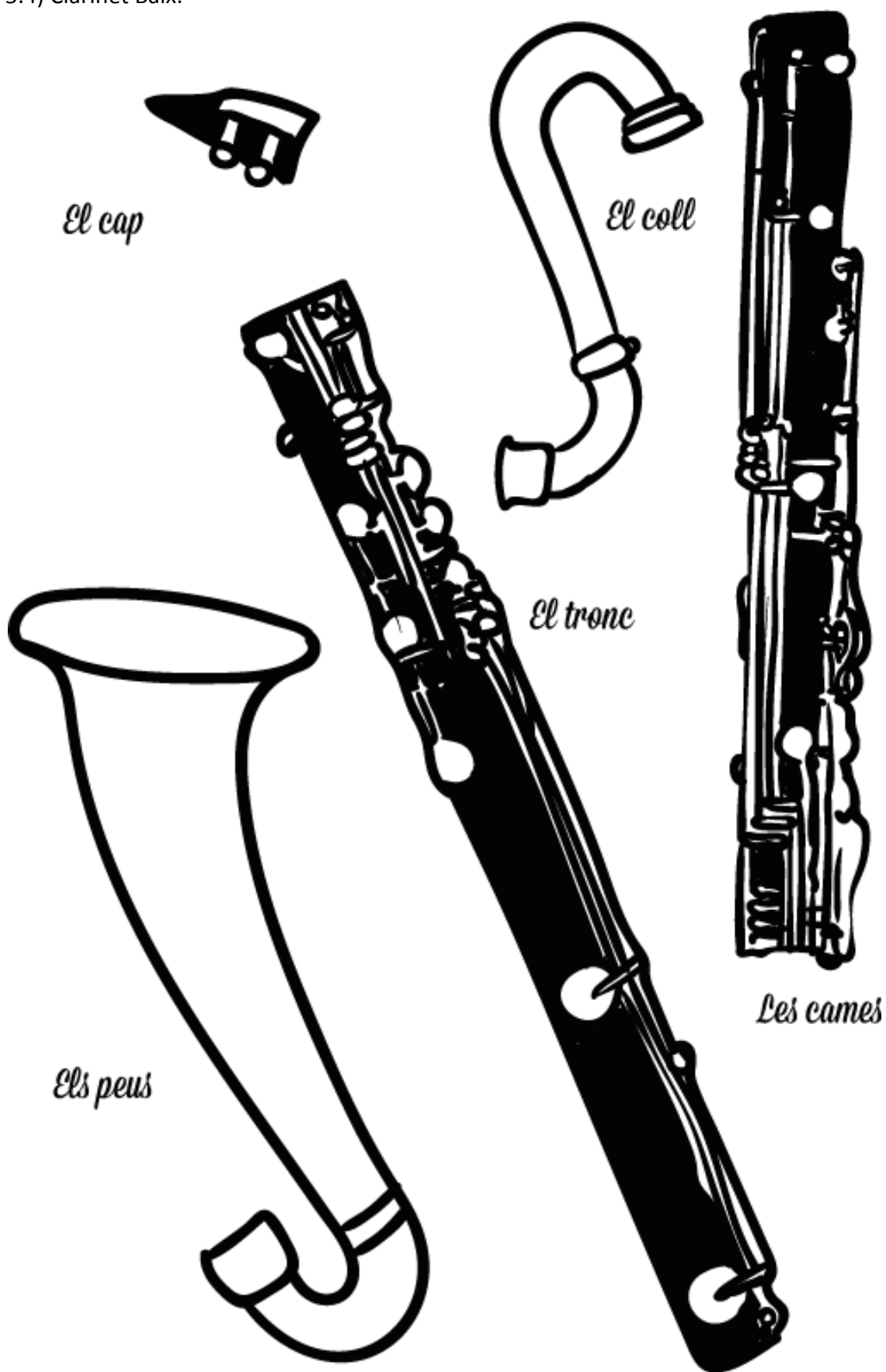
El's peus

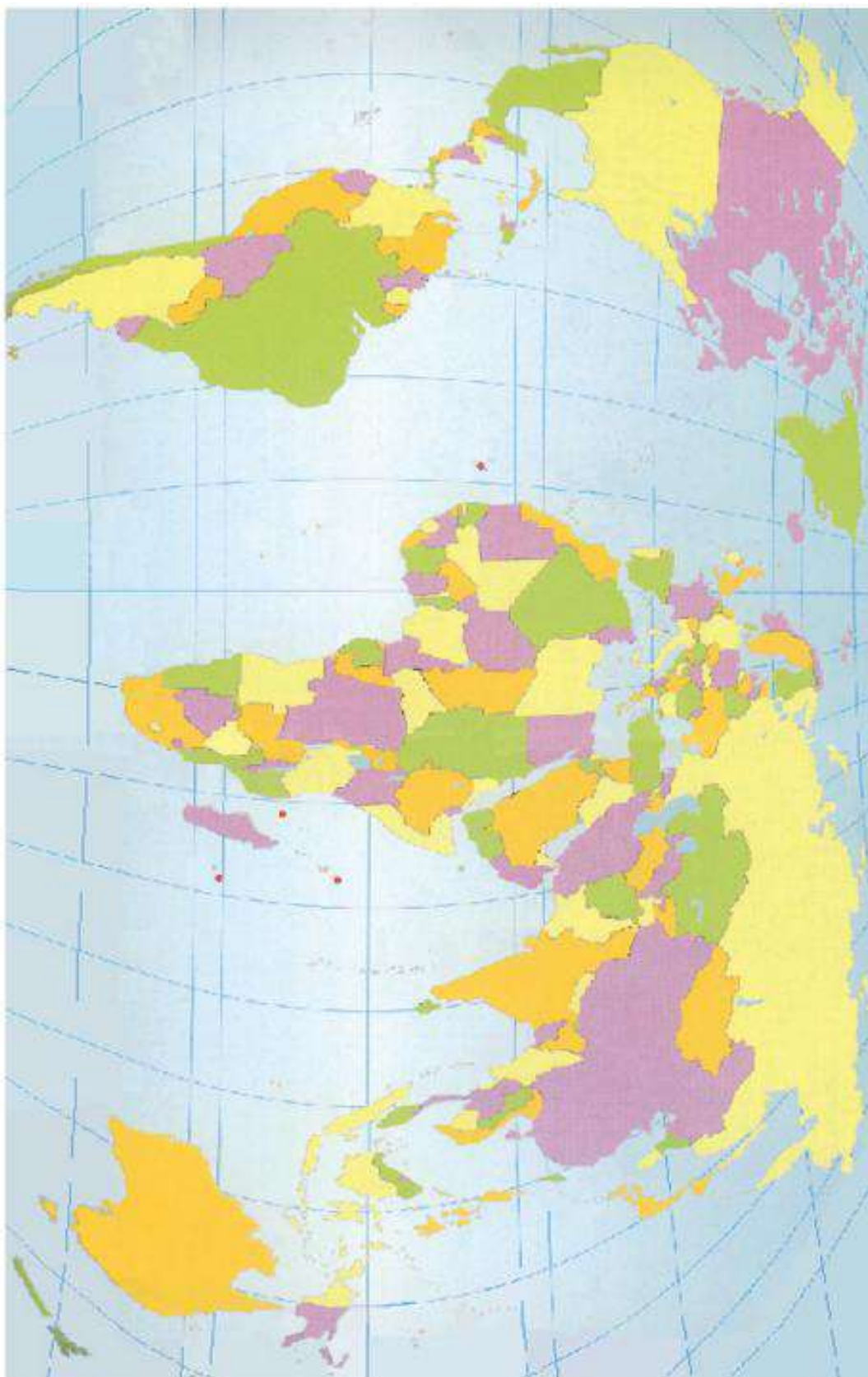
5.3) Corno di Bassetto.

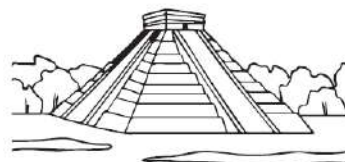
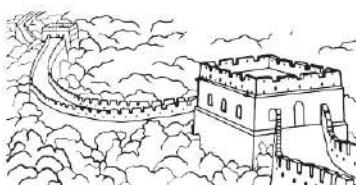
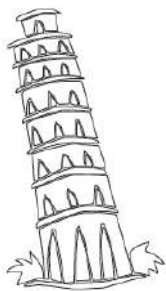
5.4) Clarinet Baix.

6.1) RETALLA I ENGANXA EN AQUEST MAPA ELS MONUMENTS DELS PAÏSOS QUE HA VISITAT TILL (I ALTRES)

6.2) RETALLA I ENGANXA EN AQUEST MAPA ELS MONUMENTS DELS PAÏSOS QUE HA VISITAT TILL (I ALTRES)

7) QÜESTIONARI.

- A. Quina formació musical has escoltat?

- B. Quins instruments formen el quartet de clarinets?

- C. A quina família pertanyen aquests instruments?

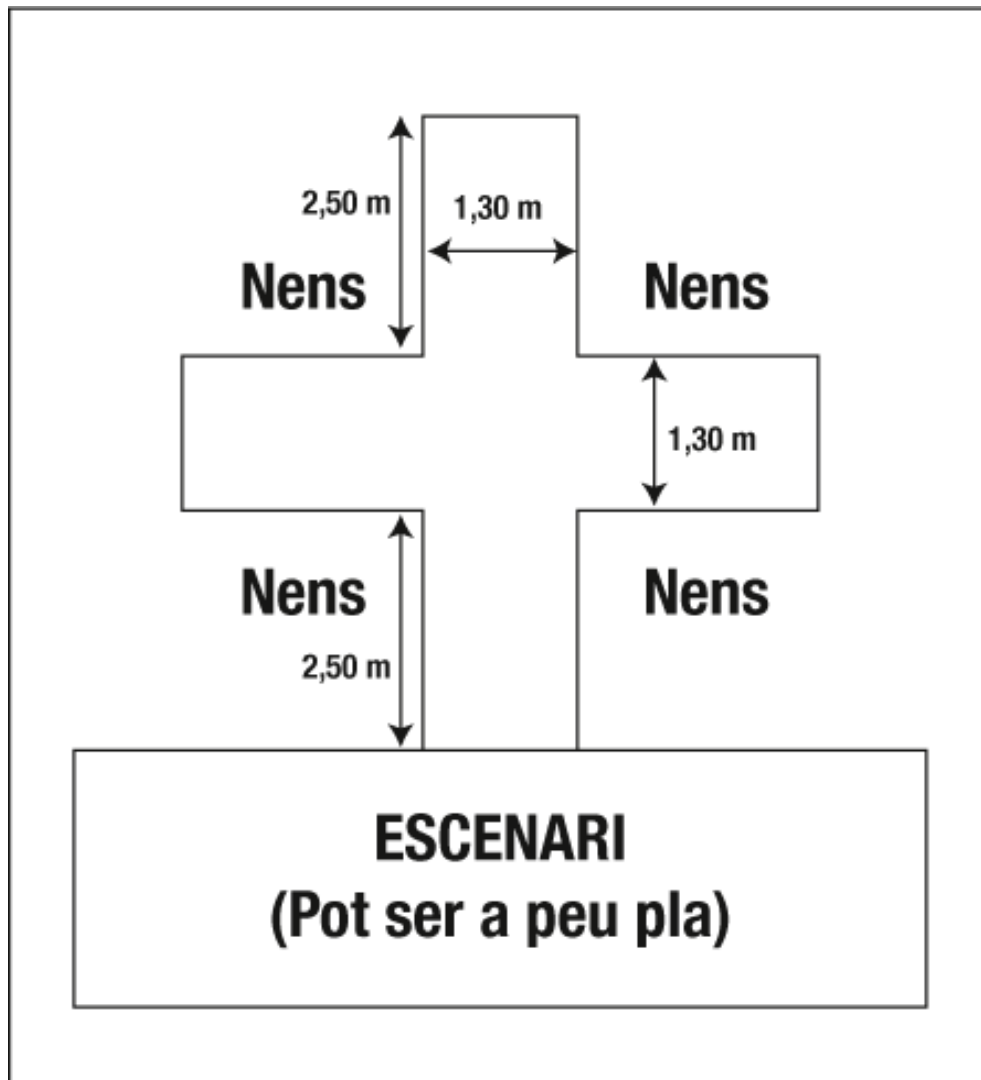
- D. Quin és l'instrument més agut? I el més greu?

- E. Quin és l'instrument que més t'ha agradat? Per què?

- F. Opinió personal de l'audició.

FITXA TÈCNICA

- Altaveu autoamplificat.
- Micro per a veu.
- Quatre tomes de corrent.

Els BCP proposem dues maneres de col·locar als nens per tal de veure el concert:

La primera i indicada per nosaltres és la que es veu a la imatge anterior (disposició en creu) on el grup, a més a més de poder interpretar com un concert, pot passar per davant dels alumnes per tal que ells ens puguin veure més a prop.

La segona, disposició convencional d'un concert (escenari i públic).

COL·LABORADORS

